

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ МЕХАНІЗМІВ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Засць Н.Л., Коваленко І.М., Зайко В.В.,

Чорненький В.С., Терещенко О.М.

*Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації
імені Героїв Крут, м. Київ*

Повномасштабна війна в Україні поставила перед державою нові виклики у сфері охорони здоров'я та соціального захисту військовослужбовців. Щодня до медичних закладів надходять поранені, травмовані чи психологічно виснажені бійці, які потребують не лише невідкладної медичної допомоги, а й довготривалої, якісної реабілітації. У таких умовах питання створення сучасної, технологічно забезпеченої системи відновлення військовослужбовців Збройних Сил України набуває особливого значення.

Актуальність теми обумовлена тим, що збереження здоров'я, працездатності та психологічної стійкості захисників напряду впливає не лише на ефективність бойових дій, а й на відновлення суспільства у післявоєнний період. Реабілітація — це не лише лікування, а й повернення до повноцінного життя, професійної діяльності, сім'ї, громади. Від ефективності цих процесів залежить якість життя військових і рівень соціальної інтеграції.

Система реабілітації військовослужбовців в Україні знаходиться на етапі активного формування. Серед основних проблем — нестача високотехнологічного обладнання в медичних закладах, обмежені можливості фізичної та психологічної реабілітації, застарілі методи лікування, відсутність єдиної комплексної державної стратегії з відновлення військових.

Бракує спеціалізованих реабілітаційних центрів, особливо в регіонах, які найбільше постраждали від бойових дій. Існуюча медична інфраструктура часто не справляється з обсягом роботи та специфікою травм, які отримують військові на полі бою.

Окрема проблема — це психологічна реабілітація. Посттравматичний стресовий розлад (ПТСР), депресія, панічні атаки, агресія, порушення сну — ці розлади потребують не меншої уваги, ніж фізичні поранення. Проте в Україні ще не сформована ефективна система психосоціальної підтримки, не вистачає кваліфікованих психологів і психотерапевтів з досвідом роботи з військовими.

Також актуальною є проблема соціальної адаптації після повернення з фронту: військові нерідко стикаються з нерозумінням, байдужістю, труднощами з працевлаштуванням, відсутністю чітких механізмів реінтеграції у мирне життя.

Для ефективного подолання вищезазначених проблем необхідно запроваджувати новітні технології, створювати сучасну реабілітаційну інфраструктуру та впроваджувати комплексний міжвідомчий підхід.

Одним із дієвих рішень є використання телемедицини, яка дозволяє забезпечити медичний нагляд за пацієнтом на відстані, надаючи доступ до фахової допомоги навіть у віддалених районах. Це особливо важливо для військових, які не мають змоги перебувати у стаціонарі.